

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

Urad RS za preprečevanje pranja denarja

**SMERNICE za izvajanje Zakona o preprečevanju pranja
denarja in financiranja terorizma za trgovce s plemenitimi
kovinami in dragimi kamni ter izdelki iz njih
(osnutek besedila)**

Ljubljana, junij 2009

KAZALO

1. UVOD	2
2. SPLOŠNO O PRANJU DENARJA IN FINANCIRANJU TERORIZMA	3
3. NALOGE TRGOVCEV S PLEMITIMI KOVINAMI PO ZPPDFT	4
3.1. Pregled stranke	4
3.2. Sporočanje podatkov	9
3.3. Varstvo in hramba podatkov ter upravljanje evidenc	9
3.4. Strokovno usposabljanje in izobraževanje	10
3.5. Zavezanci, ki imajo zaposlene vsaj štiri delavce, so dolžni izvajati še dodatne naloge	10
3.5.1. Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja	10
3.5.2 Notranja kontrola	10
4. ANALIZA TVEGANJA	11
4.1. Namen analize tveganja	11
4.2. Priprava ocene tveganja	11
4.3. Nadzor nad situacijami, ki predstavljajo povečano tveganje	15
5. PREDPISI S PODROČJA PREPREČEVANJA PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA V RS	16
6. PRILOGE	17
7. VIRI	29

1. UVOD

Problematika organiziranega kriminala v povezavi s pranjem denarja ostaja še naprej aktualna, tveganje pa v zadnjih letih še dodatno povečujejo različne oblike financiranja terorizma. Učinkovit spopad s to problematiko presega okvire nacionalnega delovanja ter vse bolj postaja širši, globalni izziv.

V skladu s tem so se države članice EU zavezale, da okrepijo aktivnosti na tem področju, zato sta bili sprejeti naslednji direktivi:

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/60/ES z dne 26. 10. 2005 o preprečevanju uporabe finančnega sistema za pranje denarja in financiranja terorizma;
- Direktiva Komisije 2006/70/ES z dne 1. 8. 2006 o določitvi izvedbenih ukrepov za direktivo 2005/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta glede opredelitve »politično izpostavljene osebe« in tehničnih meril za postopke poenostavljene dolžnosti skrbnosti pri ugotavljanju identitete stranke ter izjeme na podlagi finančne dejavnosti, ki poteka zgolj občasno ali v omejenem obsegu.

Sprejeti direktivi upoštevata priporočila Projektne skupine za finančno ukrepanje (Financial Action Task Force – v nadaljevanju: FATF), ki predstavlja enega ključnih mednarodnih teles na področju boja proti pranju denarja in financiranju terorizma. Z upoštevanjem navedenih priporočil njihovo izvajanje ni več stvar večje ali manjše osveščenosti, pač pa postaja predpisana obveznost. Državni zbor RS je v skladu z evropsko zakonodajo junija 2007 sprejel nov Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma, s čimer so bile zahteve iz zgoraj navedenih direktiv prenesene v slovenski pravni red. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (v nadaljevanju: ZPPDFT) je začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS, št. 60/2007, torej 21. 7. 2007, v celoti pa se je začel uporabljati 21. 1. 2008. Ena izmed bistvenih novosti ZPPDFT je uveljavitev pristopa, ki temelji na oceni tveganosti (angl. Risk Based Approach). Skladno s tem je zavezancem iz 4. člena ZPPDFT naložena obveznost, da izdelajo Analizo tveganosti, s katero se oceni tveganost posamezne skupine strank, poslovnih razmerij, produktov in storitev z vidika možne zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma ter se na tej podlagi izvajajo ustrezni ukrepi.

ZPPDFT v 90. členu pooblašča Urad RS za preprečevanje pranja denarja, da kot nadzorni organ izda priporočila in smernice v zvezi z izvajanjem predpisanih ukrepov na področju odkrivanja ter preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma. **Te smernice so svetovalne narave in so namenjene zavezancem iz m) alineje 16. točke prvega odstavka 4. člena ZPPDFT, to je pravnim in fizičnim osebam, ki opravljajo posle v zvezi z dejavnostjo prometa plemenitih kovin in dragih kamnov ter izdelkov iz njih (v nadaljevanju: trgovci s plemenitimi kovinami), za lažje razumevanje in izvajanje določb ZPPDFT.**

Urad RS za preprečevanje pranja denarja (v nadaljevanju: Urad) deluje v sestavi Ministrstva za finance RS in je organ administrativne narave, kar pomeni, da deluje v vlogi kliring hiše med institucijami finančnega sistema in drugimi poslovnimi subjekti na eni ter organi odkrivanja in pregona kaznivih dejanj na drugi strani. Urad sprejema, zbira, analizira in posreduje podatke, ki jih prejme od zavezancev iz 4. člena ZPPDFT in jih zgolj v zakonsko predpisanih primerih posreduje pristojnim organom. Urad nima inšpekcijskih pooblastil, zato lahko izvaja le posredni, t.i. off-site nadzor nad izvajanjem določb ZPPDFT, za ugotovljene kršitve pa postopa v skladu z drugim odstavkom 85. člena ZPPDFT oziroma zakonom, ki ureja prekrške (prekrškovni organ na prvi stopnji).

2. SPLOŠNO O PRANJU DENARJA IN FINANCIRANJU TERORIZMA

ZPPDFT opredeljuje pranje denarja kot katerokoli ravnanje, s katerim se prikriva izvor denarja ali drugega premoženja, pridobljenega s kaznivim dejanjem, in vključuje: zamenjavo ali kakršenkoli prenos denarja ali drugega premoženja, ki izvira iz kaznivega dejanja ter skrivanje ali prikrivanje prave narave, izvora, nahajanja, gibanja, razpolaganja, lastništva ali pravic v zvezi z denarjem ali drugim premoženjem, ki izvira iz kaznivega dejanja. **Pranje denarja predstavlja torej samostojno kaznivo dejanje, katerega bistvo je skrivanje oziroma prikrivanje nezakonite narave ali izvora premoženjske koristi, pridobljene s storitvijo kaznivega dejanja** (najpogosteje davčno zatajitvijo, nedovoljeno trgovino z mamili, nedovoljenim prometom z orožjem, korupcijskimi kaznivimi dejanji, goljufijo ipd.), **z namenom protipravno pridobljeno premoženjsko korist prikazati kot legalno pridobljeno premoženje.** Končni cilj pranja denarja je postopna vključitev »oprane« denarja ali premoženja v kriminalno dejavnost (obstoječo ali novo), oziroma v običajne poslovne tokove, ki so sestavni del zakonite poslovne dejavnosti.

V skladu z ZPPDFT **predstavlja financiranje terorizma proces zagotavljanja ali zbiranja oziroma poskus zagotavljanja ali zbiranja denarja ali drugega premoženja zakonitega ali nezakonitega izvora, posredno ali neposredno, z namenom, da bo ta denar ali premoženje v celoti ali samo deloma uporabljeno za izvedbo terorističnega dejanja, ali da ga bo uporabil terorist oziroma teroristična organizacija.** V nasprotju s pranjem denarja, pri katerem je predmet skrivanja ali prikrivanja lahko samo nezakonito pridobljeno premoženje, torej premoženje ustvarjeno s predhodno izvršitvijo določenega kaznivega dejanja, so pri financiranju terorizma sredstva, namenjena za izvedbo terorističnega dejanja oziroma uporabi teroristom ali terorističnim organizacijam, lahko tako zakonitega (osebni dohodek, dobiček, humanitarna sredstva, sponzorska sredstva ipd.) kot tudi nezakonitega izvora (sredstva pridobljena s kaznivim dejanjem npr.: davčna zatajitev, korupcijska kazniva dejanja, trgovina z mamili ali orožjem itd.).

Republika Slovenija je v okviru boja proti terorizmu sprejela **Zakon o omejevalnih ukrepih, ki jih Republika Slovenija uvede ali izvaja skladno s pravnimi akti in odločitvami, sprejetimi v okviru mednarodnih organizacij** (ZOU PAMO - Uradni list RS, št. 127/06). Omejevalni ukrepi, ki se v tem trenutku izvajajo v Republiki Sloveniji, imajo podlago v pravnih aktih Varnostnega sveta OZN in Evropske unije, lahko pa se uvedejo tudi na podlagi zavezujočih ali nezavezujočih aktov drugih mednarodnih organizacij ali združenj (npr. OVSE). Med ukrepe lahko sodijo popolna ali delna prekinitev ekonomskih odnosov in železniških, pomorskih, zračnih, poštnih, telegrafskih, radijskih in drugih komunikacijskih sredstev ter pretrganje diplomatskih odnosov, z vidika boja proti terorizmu pa se najpogosteje uporabljajo finančne sankcije, ki vključujejo zamrznitev sredstev na računih in/ali prepoved razpolaganja s premoženjem (ekonomskimi viri) nasploh, vojaški embargo, ki pomeni prepoved prometa z orožjem z določeno državo ali drugimi subjekti, pa tudi "potovalni" embargo, ki vključuje prepoved vstopa določenih oseb v državo in tranzit čez njeno ozemlje. Omejevalni ukrepi se lahko izvajajo zoper države, mednarodne organizacije, druge entitete, fizične osebe (npr. voditelji držav, visoki državni uradniki, teroristi) in druge subjekte, od katerih so najbolj znane teroristične organizacije, med osebami pod sankcijami pa so lahko tudi pravne osebe. Osebe, zoper katere veljajo sankcije, so naštetje na seznamih, ki so del pravnih aktov, ki uvajajo sankcije.

Za izvajanje ZOU PAMO je pristojno Ministrstvo za zunanje zadeve - Sektor za mednarodno pravo. Več pojasnil najdete na spletnih straneh:

- Ministrstva za zunanje zadeve RS

(http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika/mednarodna_varnost/omejevalni_ukrepi/)

- ali Urada RS za preprečevanje pranja denarja
(http://www.uppd.gov.si/slov/mnenjaZPPDFT/mnenja_13_1.htm)

3. NALOGE TRGOVCEV S PLEENITIMI KOVINAMI PO ZPPDFT

ZPPDFT v 5. členu zavezancem, med katere sodijo tudi trgovci s plemenitimi kovinami, nalaga izvajanje ukrepov za odkrivanje in preprečevanje pranja denarja ter financiranja terorizma. V skladu s tem so zavezanci dolžni v procese izvajanja svoje dejavnosti vgraditi tudi predpisane preventivne ukrepe, s katerimi zmanjšajo možnost tveganja zlorabe za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Obvezne naloge, ki jih morajo izvajati trgovci s plemenitimi kovinami zaradi odkrivanja ter preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, so:

1. izvajanje ukrepov za poznavanje stranke (v nadaljnjem besedilu: pregled stranke) na način in pod pogoji, ki jih določa ZPPDFT, ter predhodna priprava analize tveganja;
2. sporočanje predpisanih in zahtevanih podatkov ter predložitve dokumentacije Uradu;
3. skrb za redno strokovno usposabljanje in izobraževanje zaposlenih;
4. zagotovitev varstva in hrambe podatkov ter upravljanje z ZPPDFT predpisanih evidenc;
5. priprava seznama indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma;

Trgovci s plemenitimi kovinami, ki imajo vsaj štiri zaposlene, morajo poleg zgornjih ukrepov:

6. imenovati pooblaščenca in namestnika pooblaščenca ter zagotoviti pogoje za njihovo delo;
7. zagotoviti redno notranjo kontrolo nad opravljanjem nalog po ZPPDFT.

Poleg izvajanja predpisanih ukrepov morajo trgovci s plemenitimi kovinami upoštevati tudi omejitev glede gotovinskega poslovanja s strankami. V skladu z 37. členom ZPPDFT trgovci z blagom, med katere sodijo tudi trgovci s plemenitimi kovinami, od stranke ali tretje osebe pri prodaji posameznega blaga ne smejo sprejeti plačila v gotovini, če to plačilo presega vrednost 15 000 eurov. Omejitev sprejemanja gotovinskih plačil velja tudi, če se plačilo za prodano blago opravi v več med seboj povezanih gotovinskih transakcijah, ki skupaj presegajo vrednost 15 000 eurov. Plačilo od stranke ali nekoga tretjega trgovci s plemenitimi kovinami sprejmejo na svoj transakcijski račun.

3.1. Pregled stranke

Pregled stranke je ključen element v sistemu odkrivanja in preprečevanja pranja denarja. Zavezanec s pregledom stranke na verodostojen način ugotovi in potrdi identiteto stranke ter spozna namen transakcije oziroma predvideno naravo poslovnega razmerja, s čimer

zmanjšuje tveganje poslovanja z neznano stranko, ki bi poskušala izrabiti zavezanca za pranje denarja ali financiranje terorizma.

Pregled stranke se opravi:

1. **pri sklepanju poslovnega razmerja** s stranko, pri čemer se za poslovno razmerje šteje vsak poslovni ali drug pogodbeni odnos, ki je povezan z opravljanjem dejavnosti zavezanca in za katerega se ob vzpostavitvi stikov predvideva, da bo trajal;
2. **pri vsaki transakciji v vrednosti 15 000 eurov ali več**, ne glede na to, ali poteka posamično ali z več transakcijami, ki so med seboj očitno povezane;
3. **pri dvomu o verodostojnosti in ustreznosti** predhodno dobljenih podatkov o stranki ali dejanskem lastniku stranke;
4. vedno kadar v zvezi s transakcijo ali stranko **obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma**, ne glede na vrednost transakcije.

Posamičen oziroma enkratni nakup ali prodaja, ki jo pri trgovcu s plemenitimi kovinami opravi stranka, se šteje za transakcijo in ne za poslovni ali drug pogodbeni odnos. Pregled stranke je v takšnem primeru treba opraviti zgolj, če transakcija (ali več manjših transakcij, ki so med seboj očitno povezane) doseže ali preseže vrednost 15 000 eurov. Če poteka takšna transakcija na podlagi ali v okviru že predhodno sklenjenega poslovnega razmerja, se pri posamezni transakciji zgolj pridobi manjkajoče podatke iz drugega odstavka 21. člena ZPPDFT.

3.1.1 Običajni pregled stranke

V skladu s prvim odstavkom 7. člena ZPPDFT **pregled stranke obsega naslednje obvezne ukrepe:**

1. ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov;
2. ugotavljanje dejanskega lastnika stranke (če je stranka pravna oseba ali podoben pravni subjekt tujega prava);
3. pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT;
4. redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri zavezancu.

Zavezanec mora postopke izvajanja zgornjih ukrepov pregleda stranke opredeliti v svojih notranjih aktih.

Ad. 1 - Ugotavljanje istovetnosti stranke in preverjanje njene istovetnosti

Ugotavljanje in preverjanje istovetnosti stranke zajema:

- ugotavljanje istovetnosti stranke (identifikacija) z zbiranjem podatkov o stranki, pri čemer zavezanec sam določi način ugotavljanja istovetnosti stranke (stranka npr. izpolni obrazec, kamor vpiše osebno ime, naslov, številko osebnega dokumenta itd, pri čemer ni nujno, če ni tako predpisano, da je stranka navzoča pri trgovcu s plemenitimi kovinami) ter
- preverjanje istovetnosti stranke (verifikacija) oziroma zbranih podatkov na podlagi verodostojnih, neodvisnih in objektivnih virov (kot so uradni osebni dokumenti, javni registri, kvalificirana digitalna potrdila, gesla itd.).

S preverjanjem istovetnosti stranke zavezanec preveri, ali so podatki, ki jih je o svoji istovetnosti navedla stranka, resnični. Medtem, ko se ugotavljanje istovetnosti lahko izvede na podlagi informacij, ki jih navede stranka sama, se mora preverjanje istovetnosti stranke opraviti z uporabo zanesljivih in neodvisnih virov. Kadar je stranka fizična oseba, se njena istovetnost običajno ugotovi in preveri v enem in istem koraku, in sicer na podlagi uradnega

osebnega dokumenta. Tudi za pravne osebe ali podobne pravne subjekte tujega prava se njihova istovetnost praviloma tako ugotavlja kot preverja na isti način, in sicer z uporabo dokumentacije iz sodnega ali podobnega javnega registra ter drugih javnih listin.

Trgovec s plemenitimi kovinami za stranko, ki je:

1. fizična oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ugotovi in preveri njeno istovetnost ter pridobi podatke iz 4. točke prvega odstavka 83. člena ZPPDFT:
 - a. z vpogledom v uradni osebni dokument stranke v njeni osebni navzočnosti. Uraden osebni dokument je vsaka s fotografijo opremljena veljavna javna listina, ki jo izda pristojni državni organ. Če iz tega dokumenta ni mogoče dobiti vseh predpisanih podatkov, se manjkajoči podatki pridobijo iz druge veljavne javne listine, ki jo predloži stranka, oziroma neposredno od stranke.
 - b. iz digitalnega kvalificiranega potrdila stranke, ki ga izda registrirani overitelj s sedežem v Republiki Sloveniji v skladu z zakonom, ki ureja elektronsko poslovanje in elektronski podpis. Podatki, ki jih iz tega potrdila ni mogoče dobiti, se pridobijo iz kopije uradnega osebnega dokumenta, ki jo stranka pošlje zavezancu v papirnati ali digitalni obliki. Če na opisani način ni mogoče pridobiti vseh predpisanih podatkov, se manjkajoči podatki pridobijo neposredno od stranke. Uporaba kvalificiranega digitalnega potrdila stranke je le ena od možnosti ugotavljanja in preverjanja istovetnosti stranke, sicer se zahteva osebna navzočnost stranke.
2. pravna oseba ali drug podoben subjekt tujega prava, ugotovi in preveri istovetnost stranke ter pridobi podatke iz 1. točke prvega odstavka 83. člena ZPPDFT:
 - a. z vpogledom v originalno ali overjeno dokumentacijo iz sodnega ali drugega javnega registra, ki jo v imenu pravne osebe predloži zakoniti zastopnik ali njegov pooblaščenec. Dokumentacija ob predložitvi trgovcu s plemenitimi kovinami ne sme biti starejša od treh mesecev.
 - b. z neposrednim vpogledom v sodni ali drug javni register. Na izpisu iz registra, v katerega je bil opravljen vpogled, trgovec s plemenitimi kovinami z zaznamkom navede datum in čas vpogleda ter osebno ime tistega, ki je vpogled opravil.

Ad. 2 - Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke (če je stranka pravna oseba ali podoben pravni subjekt tujega prava)

Ugotavljanje dejanskega lastnika stranke je eden izmed predpisanih ukrepov v okviru običajnega pregleda stranke. Iz ZPPDFT izhaja, da zavezanec predpisani ukrep za ugotavljanje dejanskega lastnika stranke opravi tako, da pridobi podatke o fizični osebi, ki je dejanski lastnik stranke. Hkrati ZPPDFT določa, da v primerih, ko gre za stranko, ki predstavlja povečano tveganje, zavezanec pridobljene podatke tudi preveri, če niso pridobljeni na podlagi verodostojnega in neodvisnega vira (npr. če so podatki pridobljeni zgolj s pisno izjavo zakonitega zastopnika, mora zavezanec pridobljene podatke preveriti v takšni meri, da razume lastniško in nadzorno strukturo stranke ter je tako prepričan, da pozna vse njene dejanske lastnike). **V 19. členu ZPPDFT je podana natančna opredelitev pojma dejanski lastnik, pri čemer se prvi odstavek 19. člena nanaša na dejanskega lastnika gospodarskega subjekta, drugi odstavek pa na dejanskega lastnika drugih pravnih oseb.**

Podrobna navodila glede ugotavljanja dejanskih lastnikov stranke so objavljena na spletnih straneh Urada.

Ad. 3 - Pridobitev podatkov o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja ali transakcije ter drugih podatkov po ZPPDFT

V okviru pregleda stranke morajo trgovci s plemenitimi kovinami pridobiti sledeče podatke:

1. ob sklepanju poslovnega razmerja:

a) za pravne osebe:

- firmo, naslov, sedež in matično številko pravne osebe;
- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka zakonitega zastopnika ali pooblaščenice osebe, ki za pravno osebo sklene poslovno razmerje ali opravi transakcijo, ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča ter datum in kraj rojstva dejanskega lastnika pravne osebe.

b) za fizične osebe:

- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčno številko fizične osebe oz. njenega zakonitega zastopnika, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki sklene poslovno razmerje ali opravi transakcijo, ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta.

c) za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost se dodatno pridobi še :

- firma, naslov, sedež in matična številka, če je bila dodeljena.

Poleg zgoraj navedenih vrst podatkov, morajo trgovci s plemenitimi kovinami ob sklepanju poslovnega razmerja s stranko pridobiti še podatke o namenu in predvideni naravi poslovnega razmerja, vključno z informacijo o dejavnosti stranke ter datum sklenitve poslovnega razmerja.

2. ob izvajanju transakcije v vrednosti 15 000 eurov ali več je potrebno poleg zgoraj omenjenih vrst podatkov pridobiti še naslednje podatke:

- osebno ime, naslov stalnega ali začasnega prebivališča, datum in kraj rojstva ter davčna številka pooblaščenice osebe, ki za stranko zahteva ali opravi transakcijo, ter številko, vrsto in naziv izdajatelja uradnega osebnega dokumenta;
- datum in čas izvedbe transakcije;
- znesek transakcije in valuta, v kateri se opravi transakcija;
- namen transakcije ter osebno ime in stalno prebivališče oziroma firma in sedež osebe, ki ji je transakcija namenjena;
- način izvedbe transakcije.

Ad. 4 - Redno skrbno spremljanje poslovnih aktivnosti

Trgovec s plemenitimi kovinami mora skrbno spremljati poslovne aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri njem, s čimer se zagotovi poznavanje stranke, vključno z izvorom sredstev, s katerimi ta posluje. Poglobljenost in pogostost spremljanja sta odvisni od velikosti posla in ocene tveganja pranja denarja in financiranja terorizma.

Spremljanje poslovnih aktivnosti, ki jih stranka izvaja pri trgovcu s plemenitimi kovinami, vključuje:

- preverjanje skladnosti strankinega poslovanja s predvideno naravo in namenom poslovnega razmerja, ki ga je stranka sklenila pri trgovcu s plemenitimi kovinami;
- spremljanje in preverjanje skladnosti strankinega poslovanja z njenim običajnim obsegom poslovanja;

- preverjanje in posodabljanje pridobljenih listin in podatkov o stranki.

3.1.2 Posebni obliki pregleda stranke

Zavezanec je v splošnem dolžan opraviti običajni pregled stranke, hkrati pa ZPPDFT predvideva tudi dve posebni obliki, in sicer poenostavljeni in poglobljeni pregled stranke.

a) poglobljeni pregled stranke

Za stranke, ki predstavljajo povečano tveganje, se zahteva izvajanje poglobljenega pregleda, s čimer zavezanec zagotavlja dodatne kontrole v smislu ustreznega obvladovanja večjih tveganj, ki jih predstavlja takšna stranka. V ZPPDFT so izrecno navedeni primeri, v katerih je zavezanec dolžan opraviti poglobljeni pregled stranke. Zavezanec mora opraviti poglobljen pregled stranke tudi v primerih, ko na podlagi lastne analize tveganosti oceni, da gre za bolj tvegano stranko.

Poglobljeni pregled stranke se opravi, kadar gre za sklepanje poslovnega razmerja ali izvajanje transakcije v vrednosti 15 000 eurov ali več **za stranko, ki je politično izpostavljena oseba iz 31. člena ZPPDFT**. V tem primeru mora zavezanec poleg ukrepov iz prvega odstavka 7. člena ZPPDFT sprejeti še naslednje ukrepe:

- zavezanec pridobi podatke o izvoru sredstev in premoženja, ki so ali bodo predmet poslovnega razmerja oziroma transakcije, in sicer iz listin in druge dokumentacije, ki jih zavezancu predloži stranka. Če teh podatkov ni mogoče dobiti na opisani način, jih zavezanec pridobi neposredno iz pisne izjave stranke.
- zaposleni, ki vodi postopek sklepanja poslovnega razmerja s stranko, ki je tuja politično izpostavljena oseba, pred njegovo sklenitvijo obvezno pridobi pisno odobritev nadrejene odgovorne osebe.
- po sklenitvi poslovnega razmerja zavezanec s posebno skrbnostjo spremlja transakcije in druge poslovne aktivnosti, ki jih pri zavezancu izvaja tuja politično izpostavljena oseba.

Poleg tega se ukrep poglobljenega pregleda stranke **uporabi kadar v okviru pregleda stranke ta ni osebno navzoča pri ugotavljanju in preverjanju istovetnosti (32. člen ZPPDFT)**. Če torej stranka ob sklepanju poslovnega razmerja ali izvajanju transakcije v vrednosti 15 000 eurov ali več ni osebno navzoča pri zavezancu, mora le-ta poleg obveznih ukrepov sprejeti še enega ali več dodatnih ukrepov, kot npr. pridobivanje dodatnih listin, podatkov ali informacij, na podlagi katerih preverja istovetnost stranke ali preverjanje istovetnosti preko digitalnega kvalificiranega potrdila. Ob tem je sklenitev poslovnega razmerja brez navzočnosti stranke dovoljena le, če zavezanec sprejme ukrep, s katerim zagotovi, da se pred izvajanjem nadaljnjih transakcij stranke pri zavezancu prvo plačilo stranke opravi v breme računa, ki ga stranka v svojem imenu odpre ali ima odprtega pri kreditni instituciji.

Ukrep poglobljenega pregleda stranke se **uporabi tudi v drugih primerih, ko zavezanec oceni, da zaradi narave poslovnega razmerja, oblike ali načina izvedbe transakcije, poslovnega profila stranke oziroma drugih okoliščin, povezanih s stranko, obstaja ali bi lahko obstajalo veliko tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma.**

b) poenostavljeni pregled stranke

Za stranke, ki predstavljajo nižje tveganje, se dopušča izvajanje poenostavljenega pregleda, kar zavezancu omogoča opustitev določenih ukrepov ter pridobivanje manjšega nabora

zakonsko zahtevanih podatkov. **Primeri strank, za katere se dopušča izvajanje poenostavljenega pregleda, so zakonsko opredeljeni v 33. členu ZPPDFT**, pri čemer pa zavezanec sam ne sme širiti kroga strank, za katere se dopušča izvajanje poenostavljenega pregleda.

3.2. Sporočanje podatkov

Sporočanje podatkov o sumljivih transakcijah

Trgovci s plemenitimi kovinami morajo sporočiti Uradu podatke iz prvega odstavka 83. člena ZPPDFT **vedno, kadar v zvezi s transakcijo ali stranko obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma**, in sicer še pred izvedbo transakcije, in v sporočilu navesti rok, v katerem naj bi se ta opravila. Takšno sporočilo se lahko da tudi po telefonu, vendar mora biti Uradu poslano tudi v pisni obliki najpozneje naslednji delovni dan. **Navedene podatke se predloži Uradu na Obrazcu** za sporočanje podatkov o transakcijah ali strankah, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma, ki je priloga Pravilnika o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 10/08), ki je dostopen tudi na spletni strani Urada (http://www.uppd.gov.si/slov/zakonodaja/obrazci_zppdft.htm). Navedeni obrazec je sestavni del in priloga teh smernic.

Presoja sumljivosti določene stranke, transakcije ali poslovnega razmerja temelji na kriterijih sumljivosti, določenih v seznamu indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja oziroma seznamu indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum financiranja terorizma. Seznama sta prilogi teh smernic in temeljni vodili zaposlenim pri prepoznavanju sumljivih okoliščin, povezanih z določeno stranko, transakcijo, ki jo stranka izvaja ali poslovnim razmerjem, ki ga sklepa, zato morajo biti zaposleni z indikatorji seznanjeni in jih pri svojem delu tudi redno uporabljati.

Kaj je sumljiva transakcija?

ZPPDFT ne določa definicije sumljive transakcije. Iz vsebine določb ZPPDFT je tako v splošnem mogoče kot sumljive obravnavati **vse transakcije, ki so po svoji naravi, obsegu, zapletenosti, vrednosti ali povezanosti neobičajne oziroma nimajo jasno razvidnega ekonomskega ali pravno utemeljenega namena oziroma niso v skladu ali so v nesorazmerju z običajnim oziroma pričakovanim poslovanjem stranke, in druge okoliščine, ki so povezane s statusom ali drugimi lastnostmi stranke**. Kot sumljive lahko opredelimo posamezne transakcije, stranke pa tudi poslovna razmerja.

3.3. Varstvo in hramba podatkov ter upravljanje evidenc

Zavezanec je dolžan podatke, ki jih pridobi in upravlja na podlagi ZPPDFT in Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščencu, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih (Uradni list RS, št. 10/08) varovati kot poslovno skrivnost oziroma kot tajne v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, če je podatek kot tak opredeljen s strani Urada.

Zavezanec mora omenjene podatke in pripadajočo dokumentacijo **hraniti deset let po prenehanju poslovnega razmerja ali opravljeni transakciji**.

3.4. Strokovno usposabljanje in izobraževanje

Zavezanec mora zagotoviti redno strokovno usposabljanje in izobraževanje vsem zaposlenim, ki opravljajo naloge preprečevanja ter odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma. Strokovno usposabljanje in izobraževanje se nanaša na seznanjanje z določili zakona ter na njegovi podlagi izdanih pravilnikov in notranjih aktov, s strokovno literaturo glede preprečevanja in odkrivanja pranja denarja in financiranja terorizma, s seznamami indikatorjev za prepoznavanje strank in transakcij, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja in financiranja terorizma.

Zavezanec mora pripraviti program letnega strokovnega usposabljanja in izobraževanja za preprečevanje ter odkrivanje pranja denarja in financiranja terorizma najpozneje do konca marca za tekoče leto.

3.5. Zavezanci, ki imajo zaposlene vsaj štiri delavce, so dolžni izvajati še dodatne naloge

3.5.1. Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja

Za izvajanje nalog odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma, določenih v ZPPDFT in predpisih, sprejetih na njegovi podlagi, morajo trgovci s plemenitimi kovinami v skladu s 40. členom ZPPDFT obvezno imenovati pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja in financiranje terorizma (v nadaljevanju: pooblaščenec) in enega ali več njegovih namestnikov. Zavezanec mora zagotoviti, da pooblaščenec pri opravljanju nalog iz ZPPDFT sledi tudi naslednjim usmeritvam:

1. daje strokovno pomoč zaposlenim pri operativnem izvajanju ukrepov na področju odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,
2. svetuje poslovodstvu zavezanca pri oblikovanju politike obvladovanja tveganj za pranje denarja in financiranje terorizma,
3. tekoče seznanja poslovodni organ zavezanca z aktivnostmi zavezanca na področju odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma,
4. sodeluje z drugimi zavezanci pri oblikovanju enotne politike odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

3.5.2 Notranja kontrola

Zavezanec vzpostavi redno, sistematično in neodvisno kontrolo pravilnosti in učinkovitosti izvajanja predpisanih ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma **v skladu s Pravilnikom o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih** (Uradni list RS, št. 10/08). Namen notranje kontrole je v prvi vrsti zaznavanje in odpravljanje pomanjkljivosti pri izvajanju predpisanih ukrepov odkrivanja in preprečevanja pranja denarja ter izboljšanje sistema odkrivanja transakcij ali strank v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma.

Če Urad za izvajanje nadzora po ZPPDFT tako zahteva, morajo zavezanci v pisni obliki **sestaviti letno poročilo o izvajanju notranje kontrole in ukrepov v preteklem letu** in ga Uradu posredovati najkasneje v 15 dneh od prejema zahteve.

4. ANALIZA TVEGANJA

4.1. Namen analize tveganja

Trgovci s plemenitimi kovinami so dolžni izpolnjevati zahteve, ki jim jih nalaga njihova primarna zakonodaja, ter v skladu z ZPPDFT tudi izvajati ukrepe za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma. Ne glede na doseg in učinkovitost teh ukrepov, je dejstvo, da bodo storilci kaznivih dejanj pri poslih z nezakonito pridobljenimi sredstvi še naprej poskušali poslovati čim bolj neopazno, posledično pa bodo ciljali tudi na nefinančna podjetja in sektorje. Iz tega razloga so trgovci s plemenitimi kovinami bolj ranljivi oziroma izpostavljeni z vidika učinkovitosti preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma.

Tveganje za pranje denarja ali financiranje terorizma je po ZPPDFT tveganje, da bo določena stranka izrabila zavezanca za namene pranja denarja ali financiranja terorizma oziroma da bo neko poslovno razmerje, transakcija ali produkt oziroma storitev, ki jo ponuja zavezanec, uporabljena za pranje denarja ali financiranje terorizma. Zavezanec mora, da bi preprečil preveliko izpostavljenost negativnim učinkom pranja denarja in financiranja terorizma, v skladu z ZPPDFT **izdelati analizo tveganja, s katero opredeli nivo izpostavljenosti določene stranke, poslovnega razmerja, storitve ali transakcije, tveganjem za pranje denarja ali financiranje terorizma (določi se ocena tveganja)**. Priprava analize tveganja je nujen predpogoj za izvedbo predpisanih ukrepov pregleda stranke, saj je od umestitve stranke, poslovnega razmerja, storitve ali transakcije v eno od kategorij tveganosti odvisna vrsta pregleda stranke, ki ga bo zavezanec moral opraviti v skladu z ZPPDFT (običajen pregled, poglobljen pregled, poenostavljen pregled).

Analiza tveganja oziroma postopek določanja ocene tveganja mora odražati specifičnost trgovca s plemenitimi kovinami in njegovega poslovanja (na primer velikost in sestavo družbe, obseg in sestavo njenih poslov, vrste strank, s katerimi posluje, vrste izdelkov in storitev, ki jih ponuja itd.).

S tem ko trgovec s plemenitimi kovinami svoje stranke in posle obravnava na podlagi pristopa, ki temelji na oceni tveganja, mu je omogočeno, da se bolj uspešno in učinkovito prilagodi trenutnim tveganjem ter svojo pozornost in sredstva nameni tistim strankam in poslom, ki predstavljajo večje tveganje z vidika pranja denarja in financiranja terorizma.

4.2. Priprava ocene tveganja

Zavezanec mora na podlagi izdelane analize tveganja pripraviti oceno tveganosti posamezne stranke, poslovnega razmerja, produkta ali transakcije, pri čemer upošteva v nadaljevanju našete dejavnike.

Najbolj pogosto uporabljeni kriteriji tveganja:

- deželna oziroma geografska tveganja (različne države predstavljajo različne stopnje in vrste tveganja, npr. nekatere države imajo višjo ali nižjo stopnjo kriminala in različne predpise),
- tveganja strank in nasprotnih pogodbenih strank (poslovnih partnerjev),
- tveganja, vezana na produkte oziroma storitve.

4.2.1 Deželna oziroma geografska tveganja

Dejavniki, ki lahko vplivajo na določitev, ali neka država predstavlja večje tveganje pranja denarja, so:

1. kraj izkopavanja dragih kamnov ali plemenitih kovin (v nadaljevanju: blago);
2. kraj, kjer je blago očiščeno ali končano;
3. lokacija prodajalca;
4. lokacija kupca;
5. kraj izročitve oziroma dostave blaga, in
6. lokacija sredstev, s katerimi je bila izvedena transakcija oziroma plačano blago.

Izkopavanje plemenitih kovin in dragih kamnov je z vidika financiranja terorizma še posebej ranljivo, če poteka na oddaljenih lokacijah v državah z minimalno prisotnostjo vlade ali infrastrukture. Na nekaterih področjih je npr. izkopavanje zlata lahko celo pod nadzorom oboroženih nevladnih skupin.

Dejavniki, ki jih je v zvezi z določenim poslom z diamanti, dragulji ali plemenitimi kovinami treba upoštevati pri ugotavljanju, ali neka država predstavlja povečano tveganje ali ne, so naslednji:

1. ali država, ki proizvaja ali trguje s surovimi diamanti, sodeluje v t.i. Kimberleyevem Procesu¹,
2. ali so bili proti državi uvedene sankcije, embargo ali podobni ukrepi,
3. raven uveljavljenih protikorupcijskih zakonov in drugih podobnih predpisov s področja organiziranega kriminala v državi,
4. raven državnega nadzora nad poslovanjem in delovno silo ter/ali trgovanjem na področju izkopavanja plemenitih kovin in dragih kamnov,
5. ali je država, od koder bo ali je izvedena transakcija oziroma posel, poznana po izkopavanju plemenitih kovin in dragih kamnov ali trgovanju s produktom, ki je predmet posla (diamanti, dragulji ali plemenite kovine),
6. ali je država pričakovani vir velikih zalog obstoječih diamantov, draguljev ali plemenitih kovin, ki temeljijo na nacionalnem bogastvu, trgovski praksi in kulturi (trgovski centri kot je npr. Antwerpen, Belgija) ali nepričakovani vir (velike količine starega zlatega nakita v revnih državah v razvoju). Ob tem je potrebno upoštevati, da imata v številnih državah v razvoju zlato in srebro kulturni in gospodarski pomen, zato lahko celo zelo revni ljudje kupujejo, posedujejo ali prodajo ti dve kovini oz. izdelke iz njiju,
7. obseg gotovine, ki se uporablja v državi,
8. kako je regulirano izkopavanje plemenitih kovin in dragih kamnov v zadevni državi,
9. ali so v državi vzpostavljeni neformalni bančni sistemi, kot npr. Hawala, ki delujejo v mnogih državah v razvoju,
10. ali v državi delujejo teroristične organizacije in kriminalne združbe, zlasti na manjših področjih, kjer plemenite kovine in/ali drage kamne izkopavajo posamezniki in ne večje družbe,
11. ali je iz države omogočen dostop do bližnjih konkurenčnih trgov ali postopkov obdelave, npr. zlato izkopano v Afriki je bolj pogosto obdelano v Južni Afriki, Evropi in na Bližnjem vzhodu kot pa v Ameriki. Predlog za posel, da bi obdelali afriško zlato v Ameriki, bi zato predstavljal večje tveganje,

¹ Da bi se zavezilo prodajo t. i. »krvavih diamantov«, je bil v afriškem mestu Kimberly leta 2003 sklenjen sporazum, po katerem se na svetovnem trgu ne smejo pojavljati diamanti brez certifikata, ki dokazuje, kje in na kakšen način je bil dragulj pridobljen. Države, vključene v »Kimberly«, si prizadevajo nadzirati svojo proizvodnjo in tudi trgovanje. Vse mednarodne pošiljke surovih diamantov morajo biti odpravljene v zapečatenih zabojnikih, spremlja pa jih uradno potrdilo države, da so bili pridobljeni brez preliivanja krvi. Ali se te zahteve spoštujejo, nadzira inšpekcija »na terenu«, ki preverja tudi letna poročila ter proizvodne ter trgovske evidence. Če država zahtev ne izpolnjuje, jo izključijo iz programa, kar pomeni, da ne more več prodajati diamantov na svetovnem trgu. Takšen sistem omogoča kupcu, da se lahko pred nakupom diamanta pozanima o dobavni verigi ter zahteva potrdilo o tem, da dragi kamen ne izhaja iz konfliktnih območij (oz. da ne prispeva k nasilju).

12. ali po oceni verodostojnih virov² v državi veljajo in se izvajajo predpisi za preprečevanje pranja denarja in financiranja terorizma in drugi ukrepi.

4.2.2 Tveganja strank

Tveganje v maloprodaji oziroma pri poslovanju na drobno

T.i. kupec na drobno oziroma končni kupec plemenitih kovin in dragih kamnov običajno nakita iz dragih kamnov ali plemenitih kovin ne kupuje za poslovne namene. Bolj verjetno gre za osebne nakupe, ki jih ni potrebno presojati z vidika tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma. Ne glede na navedeno pa povečano tveganje izhaja iz naslednjih načinov izvajanja plačil v maloprodaji:

1. Uporaba gotovine. Pri tem je sicer potrebno upoštevati, da veliko ljudi želi anonimnost, ali vsaj brez nekih papirnih dokazil, pri nakupu nakita iz čisto osebnih razlogov brez kakršnekoli povezave s pranjem denarja in financiranja terorizma.
2. Plačilo preko nekoga tretjega ali dostava komu tretjemu. Vendar pa plačilo s strani nekoga tretjega še ne nakazuje na pranje denarja ali financiranje terorizma. Pri nakupu nakita razmeroma pogosto ženska izbere kos nakita, ki ga moški kasneje plača, dostavi pa se nakit ponovno ženski.
3. Sestavljanje (angl. structuring). Stranka veliko transakcijo oziroma nakup razdeli na več samostojnih operacij z nizkimi zneski. Tako se namesto ene velike izvede mnogo manjših transakcij, s čimer se je mogoče izogniti pregledu stranke (zagotavlja se torej anonimnost) ter poročanju in hranjenju podatkov o stranki in izvedeni transakciji.

Tveganje pri poslovanju s t.i. nasprotnimi pogodbenimi strankami (poslovnimi partnerji)

Povečano tveganje predstavlja stranka, ki:

1. ne razume industrije oz. sektorja, v katerem želi poslovati, ali nima prostorov za poslovanje ali opreme ali finančnih sredstev, ki so potrebni in primerni za takšno poslovanje, ali ne pozna običajnih finančnih pogojev in uzanc,
2. predlaga transakcijo, ki nima nobenega smisla, ali pa je glede na okoliščine pretirana (npr. glede same višine transakcije, kvalitete produkta ali potencialnega dobička),
3. je iz nepojasnjenih razlogov geografsko precej oddaljena od trgovca s plemenitimi kovinami,
4. uporablja banke, ki niso specializirane za storitve na teh področjih (ali le-teh ne opravljajo redno) in ki na noben način niso povezane z lokacijo nasprotne pogodbene stranke in produktov,
5. pogosto in nepojasnjeno spreminja bančne račune, zlasti pri bankah v drugih državah,
6. v posle vključuje tretje stranke, bodisi kot plačnike ali prejemnike plačil ali produktov, in to brez jasnih zakonitih poslovnih namenov,
7. ne želi navesti (kadar je to s poslovnega vidika pričakovano) dejanskih lastnikov ali oseb, ki imajo v podjetju kontrolne deleže,
8. si želi zagotoviti anonimnost tako, da opravlja redne posle preko računovodij, odvetnikov ali drugih posrednikov,
9. uporablja gotovino pri transakcijah oz. poslih s trgovcem s plemenitimi kovinami oz. na netipičen način posluje s svojimi poslovnimi partnerji,

² Verodostojne vire predstavljajo informacije in poročila uglednih organov, kot so npr. FATF, MONEYVAL, Monetarni denarni sklad itd, ki sicer nimajo učinka pravno zavezujočega akta.

10. uporablja storitve podjetij za prenos denarja (npr. Western Union ali Moneygram) ali drugih nebančnih finančnih institucij, in to brez jasnih zakonitih poslovnih namenov,
11. je politično izpostavljena oseba (glej str.7).

4.2.3 Tveganja, vezana na produkte in storitve

Celostna analiza tveganj bi morala vključevati tudi določitev možnih tveganj, ki izvirajo iz posameznih produktov in storitev, ki jih ponuja trgovec s plemenitimi kovinami. Pri tem se upoštevajo tudi naslednji dejavniki:

1. ponujeno blago:

- a) Vsi diamanti, dragulji in plemenite kovine so potencialno privlačni za pranje denarja in financiranje terorizma, toda koristnost in posledično raven tveganja se razlikuje glede na vrednost produkta. Produkti nižjih vrednosti predstavljajo manjše tveganje kot produkti višjih vrednosti, razen če transakcije oz. posli ne vključujejo zelo velike količine blaga. Trgovci s plemenitimi kovinami se morajo zavedati, da je vrednost produkta odvisna od ponudbe in povpraševanja. Relativne vrednosti nekaterih produktov se lahko med posameznimi državami močno spreminjajo.
- b) Sicer je odvisno od narave in obsega posla ter stranke, vendar zlato lahko predstavlja večje tveganje. Čisto zlato ali relativno čisto zlato je namreč mogoče uporabljati tudi kot valuto samo po sebi. Zlato je na voljo v različnih oblikah, (npr. kot nakit, v kovancih, v palicah ali kot ostanki) in z njim se po svetu trguje v vseh naštetih oblikah.
- c) Čeprav zlitine zlata lahko zahtevajo znatne predelave za doseg končnega cilja, bodo stroški zmanjšani že vnaprej in ostanki zlata se bodo še naprej prodajali za velike vrednosti. Vrednosti ostankov zlata so negotove, vse dokler ostanki niso obdelani, kar lahko predstavlja tveganje pranja denarja in financiranja terorizma, če stranke podcenjujejo ali precenjujejo mednarodne pošiljke.
- d) Naplavljeno zlato ali zlati prah lahko kažeta na priložnostno rudarstvo s strani posameznika ali manjših skupin, pogosto na področjih, ki so zaznamovana z neformalnim bančništvom ali odsotnostjo oblasti, kar lahko predstavlja večje tveganje.
- e) Upoštevati je treba tudi fizične karakteristike blaga. Blago, ki je lahko prenosljivo in je zato malo možnosti, da bi ga odkrili organi pregona, predstavlja večje tveganje za čezmejno pranje denarja. Npr. majhne diamante, ki so lahki in jih ni mogoče zaznati z detektorji kovin, se lahko brez težav skrijejo.
- f) Na koncu je potrebno upoštevati še tveganje trgovanja z ukradenim in z goljufijo pridobljenim blagom. Kot vsi dragoceni predmeti so tudi diamanti, dragulji in plemenite kovine privlačni za tatove, zato morajo biti tako trgovci s plemenitimi kovinami kot lastniki zastavljalnic pozorni na možnost, da se jim ponudi ukraden nakit. Poleg tega se morajo trgovci s plemenitimi kovinami zavedati tveganj, povezanih s t.i. goljufivim blagom, kot npr. ko so sintetični diamanti predstavljeni kot naravni diamanti ali 14 karatno zlato kot 18 karatno zlato.

2. ponujene storitve

V svetu je praksa, da večji trgovci s plemenitimi kovinami za svoje stranke ustvarijo posebne račune, in sicer za nekakšno začasno shranjevanje ali za nadaljnje investicije,

nato pa prenašajo sredstva svojih poslovnih partnerjev med temi računi ter med lokacijami skladiščenja ali dostave (poslovnim partnerjem torej nudijo podobne storitve kot banke). Takšne storitve, ki jih nudijo tako banke kot trgovci s plemenitimi kovinami, lahko pralcem denarja ali financerjem terorizma omogočajo, da v okviru mednarodne trgovine premikajo velike vsote in to pod krinko zakonitih poslov. Zaradi vtisa, da ne prihaja do anonimnosti ali drugih nepravilnosti, se jih posledično lahko celo napačno obravnava kot malo tvegane.

3. lastnosti trga

Pri oceni tveganj se upošteva tudi sledeče značilnosti, ki lahko znižajo tveganja v zvezi določeno transakcijo oziroma poslom:

- a) omejene možnosti nadaljnje prodaje oziroma preprodaje blaga običajno zmanjšajo interes pralcev denarja,
- b) velikost trga – na majhnem trgu je težje opravljati različne transakcije oziroma zakrivati sledi, zato je tak trg manj privlačen za pralce denarja,
- c) stopnja zahtevanega strokovnega znanja – če so za dogovor glede določenih poslov potrebna specializirana strokovna znanja, je tveganje, da bodo takšne posle izvajali pralci denarja, manjše, kar pa ne pomeni, da le-ti niso zmožni pridobiti ali uporabiti ustreznega znanja,
- d) stopnja tržne regulacije - če je trg reguliran, predstavljajo transakcije na takšnem trgu manjše tveganje,
- e) stroški transakcij - transakcije, ki vključujejo visoko vrednost blaga in nizke transakcijske stroške, so še posebno privlačne za pralce denarja.

4. načini financiranja

Način plačila vpliva na obstoječe tveganje za pranje denarja in financiranja terorizma. Če transakcije potekajo preko bančnega sistema, se tveganje za pranje denarja in financiranje terorizma zmanjša. Tveganje pa se lahko poveča v naslednjih primerih:

- a) uporaba gotovine, posebno če je uporabnik gotovine anonimen ali namerno skriva identiteto,
- b) plačila na ali iz računov tretjih strank,
- c) plačila na ali iz računov finančnih institucij, ki niso povezane s transakcijo, kot so banke s sedežem v drugih državah,
- d) ne-bančni finančni mehanizmi oziroma subjekti kot so menjalnice ali subjekti, ki nudijo storitve prenosa denarja (npr. Western Union ali MoneyGram).

4.3. Nadzor nad situacijami, ki predstavljajo povečano tveganje

Trgovci s plemenitimi kovinami naj bi izvajali ustrezne ukrepe in preglede, s katerimi bi zmanjševali možna tveganja za pranje denarja ali financiranje terorizma pri tistih strankah, ki predstavljajo povečano tveganje. Takšni ukrepi in pregledi naj bi vključevali:

- a) splošna izobraževanja o metodah pranja denarja in financiranja terorizma ter tveganjih, pomembnih za trgovce s plemenitimi kovinami, s čimer se zagotovi ustrezna usposobljenost zaposlenih,
- b) usmerjeno usposabljanje določenega osebja, da bi se povečala ozaveščenost o bolj tveganih strankah ali transakcijah,
- c) okrepitev pregleda stranke oz. izvajanje poglobljenega pregleda stranke,
- d) bolj zaostreno odobravanje sklepanja poslovnih razmerij,

- e) pogostejše in skrbnejše spremljanje transakcij oziroma poslov,
- f) podrobnejši in pogostejši pregledi sklenjenih poslovnih razmerij.

5. PREDPISI S PODROČJA PREPREČEVANJA PRANJA DENARJA IN FINANCIRANJA TERORIZMA V RS

- Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/07);
- Pravilnik o načinu sporočanja podatkov Uradu RS za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 10/08);
- Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih (Uradni list RS, št. 10/08);
- Pravilnik o določitvi seznama enakovrednih tretjih držav (Uradni list RS, št. 10/08);
- Pravilnik o določitvi pogojev, ki jih mora izpolnjevati oseba, da lahko nastopa v vlogi tretje osebe (Uradni list RS, št. 10/08);
- Pravilnik o določitvi pogojev za obravnavo osebe kot stranke z neznatnim tveganjem za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 10/08).

6. PRILOGE

Priloga 1 - Seznam indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja pranja denarja

Seznam indikatorjev temelji na dveh načelih, in sicer poznati svojo stranko in poznati njeno poslovanje. Poznavanje stranke predstavlja izhodišče za ugotavljanje, ali pri določenih transakcijah obstajajo razlogi za sum storitve kaznivega dejanja pranja denarja po 245. členu Kazenskega zakonika RS (KZ-1). Razlogi za sum so podani pri vseh transakcijah, ki niso v skladu s strankinim običajnim načinom opravljanja transakcij pri trgovanju s plemenitimi kovinami. Pri neznani stranki pa je potrebno upoštevati tiste indikatorje, ki niso povezani s poznavanjem stranke.

Pri ugotavljanju ali so pri transakcijah, ki jih opravlja posamezna stranka podani razlogi za sum pranja denarja, je potrebno presoјati vsak indikator zase ali obenem več indikatorjev skupaj (če so ti podani). Obstoj samo enega indikatorja, ki kaže na to, da je transakcija sumljiva, včasih zadošča za posredovanje podatkov Uradu, včasih pa predstavlja zgolj opozorilo, da je potrebno skrbno preučiti transakcijo in z njo povezano stranko, da bi s tem morda odkrili še druge indikatorje.

Zavezanci so dolžni indikatorje za prepoznavanje sumljivih transakcij pripraviti v skladu s prvim odstavkom 51. člena ZPPDFT. Pri sestavi seznama indikatorjev sodelujejo tudi Urad ter združenja in društva, katerih člani so zavezanci po ZPPDFT. V nadaljevanju so predstavljeni indikatorji, ki jih je za zlatarsko dejavnost že pred časom pripravila sekcija zlatarjev pri Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije in bi jih zato bilo potrebno posodobiti.

1. Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo:
 - a) transakcija je ekonomsko in pravno nelogična oziroma je nezdržljiva s strankinim poklicem ali dejavnostjo oziroma z njegovimi navadami ali osebnimi lastnostmi;
 - b) nenavadna narava transakcije ali nenavadne okoliščine, ki transakcijo spremljajo;
 - c) transakcija ima značilnost gospodarskih ali drugih kaznivih dejanj;
 - d) ponudba nenavadnih pogojev za izvedbo transakcije;
 - e) drobljenje zneskov, pri katerih se zahteva pregled stranke, na manjše dele;
 - f) ponudba gotovine v različnih valutah.

2. Indikatorji, ki se nanašajo na osebo:
 - a) uporaba ponarejenih ali tujih identifikacijskih dokumentov;
 - b) oseba se ne želi identificirati z vsemi zahtevanimi podatki ali da napačne podatke;
 - c) oseba odpove transakcijo, ko izve za dolžnost pregleda stranke;
 - d) oseba se nenavadno vede (očitna napetost, živčnost, ipd.);
 - e) oseba se pojavlja v spremstvu sumljivih ljudi;
 - f) oseba je bila že kaznovana ali ovadena za kazniva dejanja (kar je npr. znano iz medijev ali obvestil Urada);
 - g) oseba je iz države, ki je znana po proizvodnji mamil ali kot »davčni raj« ali opravlja transakcije s takšno državo.

Priloga 2 - Seznam indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij s področja financiranja terorizma

V posameznih sektorjih zavezancev po ZPPDFT so že sprejeti indikatorji za odkrivanje pranja denarja, ki delno pokrivajo tudi indikatorje s področja preprečevanja financiranja terorizma. V skladu z navedenim se v tem seznamu navedeni indikatorji uporabljajo kot dopolnitev k že obstoječim seznamom indikatorjev s področja pranja denarja.

Del teh indikatorjev sta tudi seznama fizičnih in pravnih oseb povezanih s terorizmom in financiranjem terorizma, zoper katere sta Varnostni svet Združenih narodov in EU v okviru skupne zunanje politike sprejela sankcije prepovedi posedovanja in razpolaganja s finančnimi sredstvi.

Seznam Varnostnega sveta Združenih narodov je objavljen na internetni strani:

<http://www.un.org/sc/committees/1267/consolist.shtml>

Seznam Evropske unije je objavljen na internetni strani:

http://ec.europa.eu/comm/external_relations/cfsp/sanctions/list/consol-list.htm

OPOMBA: Na seznamu EU so tudi osebe, zoper katere sankcije niso bile sprejete v zvezi s financiranjem terorizma in zato niso v pristojnosti Urada za preprečevanje pranja denarja.

V nadaljevanju so predstavljeni splošni indikatorji, ki veljajo za vse vrste zavezancev, zato so nekateri lahko manj primerni za trgovce s plemenitimi kovinami.

1 Indikatorji, ki se nanašajo na račun

- 1.1 Na računu je za poslovanje pooblaščenih več oseb, ki niso v očitnem sorodstvenem razmerju.
- 1.2 Račun odprt za pravno osebo, ki ima enak naslov kot druga pravna oseba, na katerih ja za poslovanje pooblaščen ista fizična oseba.
- 1.3 Fizična oseba odpre več računov, na katere prejema majhna nakazila.
- 1.4 Račun odpira fizična ali pravna oseba, ki je vključena v aktivnosti zavezanca ali fundacije, ki podpira cilje in zahteve teroristične organizacije.
- 1.5 Račun odpira fizična ali pravna oseba, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.

2 Indikatorji, ki se nanašajo na sklenitev poslovnega razmerja

- 2.1 Poslovno razmerje se sklepa za pravno osebo, ki ima enak naslov kot druga pravna oseba, na katerih ja za poslovanje pooblaščen ista fizična oseba.
- 2.2 Fizična oseba sklene več razmerij, na podlagi katerih sklene več manjših poslov.
- 2.3 Poslovno razmerje sklepa fizična ali pravna oseba, ki je vključena v aktivnosti zavezanca ali fundacije, ki podpira cilje in zahteve teroristične organizacije.
- 2.4 Razmerje sklepa fizična ali pravna oseba, ki bi lahko bila povezana s teroristično organizacijo.

3 Indikatorji, ki se nanašajo na stranko

- 3.1 Stranka želi vstopiti v poslovno razmerje, ki ni skladno z njenimi cilji.
- 3.2 Ni logične povezave med izvršenimi posli in dejavnostjo stranke.
- 3.3 Izjave in podatki pri postopku identifikacije so nekonsistentni (napačno navajanje prebivališča državljanstva, priimka, datuma rojstva, naziva podjetja, sedeža podjetja, dejavnosti).
- 3.4 Veliko število pooblaščenecv za sklepanje poslov v imenu pravne osebe ali NPO.
- 3.5 Stranka prihaja (ima stalno ali začasno bivališče) iz države ali regije, ki podpira terorizem ali financiranje terorizma.
- 3.6 Stranka se nahaja na seznamu Varnostnega sveta Združenih narodov ali na seznamu Evropske unije, zoper katero velja omejevalni ukrep prepovedi posedovanja in razpolaganja s finančnimi sredstvi .

4 Indikatorji, ki se nanašajo na transakcijo

- 4.1 Ista oseba izvrši več transakcij v isti podružnici z očitnim namenom uporabe različnih blagajnikov.
- 4.2 Polog nepreštete gotovine, ki se po štetju položi na račun v zneskih, za katere ne velja obveznost identifikacije ali sporočanja.
- 4.3 Uporaba produkta, za katerega se plača visoka provizija (npr. Western Union, MoneyGram).
- 4.4 Pri transakciji stranka uporablja produkte (vrednostni papirji, čeki...) z neformalnimi zapisi, inicialkami, znaki.

5 Indikatorji, ki se nanašajo na neprofitne organizacije (NPO)

- 5.1 Neprofitna organizacija ne oddaja letnih poročil pristojnim državnim organom ali nadzornemu organu.
- 5.2 Visoka in nejasna poraba sredstev za stroške, ki niso povezani z dejavnostjo neprofitne organizacije.
- 5.3 Neprofitna organizacija nima programa o pridobivanju niti doniranju ali porabi sredstev.
- 5.4 Neprofitna organizacija nima dokumentacije o splošnih administrativnih zadevah, sprejetih odločitvah, politiki delovanja.
- 5.5 Neprofitna organizacija nima vzpostavljenih mehanizmov za preverjanje ali je donacija dosegla pravega uporabnika ali namen.
- 5.6 Visok procent donacij neprofitne organizacije iz tujih držav ali v tuje države.
- 5.7 Visoki zneski donacij določenega posameznika v neprofitno organizacijo.
- 5.8 Donacije neprofitne organizacije so namenjene samo ozki skupini posameznikov.

- 5.9 Finančne aktivnosti neprofitnih organizacij se ne skladajo s cilji in nameni, za katere je bila ustanovljena neprofitna organizacija.
- 5.10 Neprofitna organizacija nakazuje sredstva v države ali regije, ki so znane po tem, da podpirajo terorizem ali financiranje terorizma.
- 5.11 Neprofitna organizacija večino svojih transakcij opravi v gotovini.
- 5.12 Velik del finančnih sredstev neprofitne organizacije se hrani v priročni blagajni.
- 5.13 Finančna sredstva neprofitne organizacije se nahajajo na računih fizičnih oseb.

Priloga 3 – Osnutek akta o notranji kontroli izvajanja Zakona o preprečevanju pranja denarja za dejavnost prometa s plemenitimi kovinami in dragimi kamni ter izdelki iz njih

Zavezanec zagotovi redno kontrolo izvajanja določil ZPPDFT, razen če ima zaposlene manj kot štiri delavce.

V nadaljevanju je podan **primer akta o notranji kontroli** izvajanja določil ZPPDFT, ki ga zavezanec ustrezno prilagodi glede na naravo svojega poslovanja:

Na podlagi drugega odstavka 43. člena Zakona o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/07) in drugega odstavka 1. člena Pravilnika o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih (Uradni list RS, št. 10/08) izdajam

AKT O NOTRANJI KONTROLI IZVAJANJA ZAKONA O PREPREČEVANJU PRANJA DENARJA ZA DEJAVNOST PROMETA S PLEMENITIMI KOVINAMI IN DRAGIMI KAMNI TER IZDELKI IZ NJIH

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

S tem aktom se podrobneje ureja način notranje kontrole po Zakonu o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/07; v nadaljevanju: zakon), in sicer:

- položaj pooblaščenca,
- način izvajanja notranje kontrole,
- način hranjenja in varovanja podatkov o transakcijah in način vodenja evidenc o transakcijah.

II. POOBLAŠČENEC

2. člen

Za izvajanje zakona se imenuje za pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja.

3. člen

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja skrbi za izvajanje zakona, predvsem pa:

- sporoča Uradu RS za preprečevanje pranja denarja podatke iz tretjega odstavka 38. člena zakona,
- skrbi za vodenje evidenc iz 10. člena tega akta,
- sodeluje pri sestavi seznama indikatorjev sumljivih transakcij.

4. člen

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja ima dostop do vseh dokumentov in informacij gospodarske družbe oziroma samostojnega podjetnika posameznika, ki jih potrebuje za opravljanje svojega dela.

5. člen

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja zagotovi zavezanec strokovno usposabljanje in informiranje v zvezi z odkrivanjem in preprečevanjem pranja denarja.

Pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja z novostmi v zvezi z odkrivanjem pranja denarja tekoče seznanja lastnika in ostale zaposlene.

III. NOTRANJA KONTROLA

6. člen

Notranja kontrola po tem aktu obsega redno kontrolo izvajanja določil zakona. Namen notranje kontrole je zaznavanje in preprečevanje napak pri izvajanju zakona in izboljšanje notranjega sistema odkrivanja sumljivih transakcij.

7. člen

Notranjo kontrolo po tem aktu izvaja.....(*samostojni podjetnik posameznik ali lastnik gospodarske družbe*).

8. člen

Notranja kontrola po tem aktu obsega:

- nadzor nad delom pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja,
- obravnavanje poročil pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja,
- nadzor nad hranjenjem in varovanjem podatkov o transakcijah ter vodenjem evidenc.

9. člen

V zvezi z opravljanjem notranje kontrole po tem aktu se lahko od pooblaščenca za preprečevanje pranja denarja kadarkoli zahteva pojasnila ali podatke o posamezni transakciji, glede katere je bila opravljena identifikacija ali je bila sporočena Uradu za preprečevanje pranja denarja.

IV. HRANJENJE IN VAROVANJE PODATKOV O TRANSAKCIJAH, VODENJE EVIDENCE O TRANSAKCIJAH

10. člen

Gospodarska družba oziroma samostojni podjetnik posameznik upravlja evidenco o strankah, poslovnih razmerjih in transakcijah iz 8. člena zakona po kronološkem redu, in sicer tako, da ... (*Opomba: zavezanec sam določi način upravljanja evidenc, npr. tako, da vodi ročno evidenco, v ločenih fasciklih, shranjenih v zaklenjeni omari ali sefu, ključ pa je shranjen v blagajni*).

Podatki o sumljivih transakcijah, ki so na podlagi 76. člena zakona označeni z ustrezno stopnjo tajnosti v skladu z zakonom, ki ureja tajne podatke, so upravljani.....(*npr. v ločenih*

ročnih evidencah, shranjenih v fasciklih, v zaklenjeni omari ali sefu, ključ pa je shranjen v blagajni).

11. člen

Podatki iz prejšnjega člena tega akta se hranijo 10 let po opravljeni transakciji oziroma po prenehanju poslovnega razmerja.

12. člen

Podatki evidenc iz 10. člena tega akta so poslovna tajnost. Dostop do evidenc iz 10. člena tega akta ima poleg lastnikov le pooblaščenec za preprečevanje pranja denarja.

V. KONČNE DOLOČBE

13. člen

Sestavni del tega akta je seznam indikatorjev za prepoznavanje sumljivih transakcij. Seznam indikatorjev sumljivih transakcij se tekoče prilagaja novim pojavnim oblikam pranja denarja.

14. člen

Ta akt stopi v veljavo z dnem

Kraj, dne

Gospodarska družba (direktor)
Samostojni podjetnik posameznik

Priloga 4 – Obrazec za sporočanje podatkov o transakcijah ali strankah, v zvezi s katerimi obstajajo razlogi za sum pranja denarja ali financiranja terorizma (Obrazec II)

OBRAZEC ZA SPOROČANJE PODATKOV O TRANSAKCIJAH ALI STRANKAH, V ZVEZI S KATERIMI OBSTAJAJO RAZLOGI ZA SUM PRANJA DENARJA ALI FINANCIRANJA TERORIZMA (OBRAZEC II)

A. PODATKI O TRANSAKCIJI

1. Transakcija: a ☐ je že opravljena b ☐ še ni opravljena				
2. Datum in čas izvedbe transakcije (DDMMLLLL HH:MM):				
3. Način izvedbe transakcije: a ☐ sprejem b ☐ izročitev c ☐ menjalniški posel d ☐ drugo (navedi):		4. Namen transakcije:		
5. Znesek:	6. Valuta:	7. Znesek:	8. Valuta:	9. Znesek v EUR:

B. FIZIČNA OSEBA, KI ZAHTEVA ALI OPRAVLJA TRANSAKCIJO

10. Transakcijo opravlja: a ☐ ena oseba b ☐ dve ali več oseb (glej prilogo k obrazcu)		
11. Priimek:		12. Ime:
13. Stalno ali začasno prebivališče:		
14. Datum rojstva (DDMMLLLL):	15. Kraj rojstva:	16. Davčna številka:
17. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		18. Številka dokumenta:
		19. Izdajatelj dokumenta:
20. Oseba opravlja transakcijo: a ☐ v svojem imenu b ☐ kot pooblaščenec		21. Oseba: a ☐ je b ☐ ni v delovnem razmerju pri stranki, za katero opravlja transakcijo.

C. STRANKA, ZA KATERO SE OPRAVLJA TRANSAKCIJA

22. Transakcija se opravlja v imenu ali za račun: a ☐ ene stranke b ☐ dveh ali več strank (glej prilogo k obrazcu)		23. Stranka je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):	
Če je stranka pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:			
24. Firma:		25. Sedež:	

26. Matična številka:		
Če je stranka fizična oseba:		
27. Priimek:	28. Ime:	
29. Stalno ali začasno prebivališče:		
30. Datum rojstva (DDMMLLLL):	31. Kraj rojstva:	32. Davčna številka:
33. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		34. Številka dokumenta:
		35. Izdajatelj dokumenta:

D. STRANKA, KI JI JE TRANSAKCIJA NAMENJENA (PREJEMNIK)

36. Transakcija je namenjena: a ☐ enemu prejemniku b ☐ dvema ali več prejemnikom (glej prilogo k obrazcu)	37. Prejemnik je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):

Če je prejemnik pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:

38. Firma:	39. Sedež:
Če je prejemnik fizična oseba:	
40. Priimek:	41. Ime:
42. Prebivališče:	

E. POŠILJATELJ

Organizacijska enota, kjer je bila zahtevana ali opravljena transakcija:	
43. Naziv:	44. Naslov:
45. Matična številka:	
Oseba, ki je ugotovila in preverila istovetnost stranke:	
46. Priimek:	47. Ime:
48. Podpis:	
Organizacija iz 4. člena ZPPDFT:	
49. Naziv:	50. Naslov:
51. Matična številka:	
Pooblaščenec ali namestnik pooblaščenca organizacije iz 4. člena ZPPDFT:	
52. Priimek:	53. Ime:
54. Datum:	55. Podpis:
56. Sporočilo je bilo že posredovano (DDMMLLLL HH:MM): a ☐ po telefonu	

b po telefaksu

F. PODATKI O RAZLOGIH ZA SUM

57.V zvezi z osebo oz. transakcijo obstajajo razlogi za sum: a pranja denarja

b financiranja terorizma

58.Datum odpiranja računa ali vzpostavitve poslovnega razmerja (DDMMLLLL):

59.Razlog oziroma namen in predvidena narava poslovnega razmerja (otvoritve računa ali drugega poslovnega razmerja) ter informacija o dejavnosti stranke (navedi):

60.Podatki o izvoru denarja ali premoženja, ki je predmet transakcije (navedi):

61.Razlogi, ki kažejo na sum pranja denarja / financiranje terorizma:

G. PODATKI O DEJANSKEM LASTNIKU STRANKE

62.

Za gospodarske družbe:

- a Oseba je ___ % imetnik poslovnega deleža, delnic, glasovalnih oziroma drugih pravic, na podlagi katerih je udeležen pri upravljanju gospodarske družbe.
- b Oseba je udeležena v kapitalu gospodarske družbe z/s ___% deležem.
- c Oseba ima obvladujoči položaj pri upravljanju s sredstvi gospodarske družbe.
- d Oseba gospodarski družbi posredno zagotavlja sredstva in ima na tej podlagi možnost nadzorovati ali vplivati na odločitve pravne osebe o financiranju in poslovanju

Za druge pravne osebe, kot so npr. ustanove, in podobne pravne subjekte tujega prava:

- a Oseba je prejemnik ___ % koristi od premoženja, ki se upravlja.
- b Osebi je v interesu ustanovitev in delovanje pravne osebe ali podobnega pravnega subjekta tujega prava.
- c Oseba posredno ali neposredno obvladuje ___ 25 % premoženja pravne osebe ali podobnega pravnega subjekta tujega prava.

63.Fizična oseba je:

- a lastnik ali upravljevec stranke (pravne osebe ali pravnega subjekta tujega prava)
- b lastnik ali upravljevec druge pravne osebe, ki je lastnik stranke.

64.Priimek:

65.Ime:

66.Stalno ali začasno prebivališče:

67.Datum rojstva (DDMMLLLL):

68.Kraj rojstva:

PRILOGA K OBRAZCU

A. PODATKI O TRANSAKCIJI

5. Znesek:	6. Valuta:	7. Znesek:	8. Valuta:	9. Znesek v EUR:

B. FIZIČNA OSEBA, KI ZAHTEVA ALI OPRAVLJA TRANSAKCIJO

11. Priimek:	12. Ime:			
13. Stalno ali začasno prebivališče:				
14. Datum rojstva (DDMMLLLL):	15. Kraj rojstva:		16. Davčna številka:	
17. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		18. Številka dokumenta:		
		19. Izdajatelj dokumenta:		

C. STRANKA, ZA KATERO SE OPRAVLJA TRANSAKCIJA

23. Stranka je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):		
Če je stranka pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost ali druga oseba:		
24. Firma:	25. Sedež:	
26. Matična številka:		
Če je stranka fizična oseba:		
27. Priimek:	28. Ime:	
29. Stalno ali začasno prebivališče:		
30. Datum rojstva (DDMMLLLL):	31. Kraj rojstva:	32. Davčna številka:
33. Dokument za preverjanje istovetnosti: a ☐ osebna izkaznica b ☐ potni list c ☐ vozniško dovoljenje d ☐ drugo (navedi):		34. Številka dokumenta:
		35. Izdajatelj dokumenta:

D. STRANKA, KI JI JE TRANSAKCIJA NAMENJENA (PREJEMNIK)

37. Prejemnik je: a ☐ pravna oseba b ☐ fizična oseba c ☐ društvo d ☐ oseba, ki samostojno opravlja dejavnost e ☐ druga oseba (navedi):	
Če je prejemnik pravna oseba, društvo, oseba, ki samostojno opravlja dejavnost, ali druga oseba:	
38. Firma:	39. Sedež:

Če je prejemnik fizična oseba:	
40.Priimek:	41.Ime:
42.Prebivališče:	

Način izpolnjevanja zgornjega obrazca je predpisan z **Navodilom o načinu izpolnjevanja obrazcev**, ki je priloga Pravilnika o načinu sporočanja podatkov Uradu Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja (Uradni list RS, št. 10/08), in je dostopen tudi na spletni strani Urada (http://www.uppd.gov.si/slov/zakonodaja/obrazci_zppdf.htm).

7. VIRI

1. Financial Action Task Force dokument (<http://www.fatf-gafi.org/dataoecd/19/42/41012021.pdf>)
2. Zakon o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma (Uradni list RS, št. 60/07)
3. Pravilnik o izvajanju notranje kontrole, pooblaščenca, hrambi in varstvu podatkov ter upravljanju evidenc pri organizacijah, odvetnikih, odvetniških družbah in notarjih (Uradni list RS, št. 10/08)
4. Pravilnik o določitvi pogojev za obravnavo osebe kot stranke z neznatnim tveganjem za pranje denarja ali financiranje terorizma (Uradni list RS, št. 10/08)

Nadaljnje informacije so na voljo na spletnih straneh:

- Urada RS pa preprečevanje pranja denarja - <http://www.uppd.gov.si/slov/index.htm>
- Financial Action Task Force dokumenti - <http://www.fatf-gafi.org>
- Ministrstva za zunanje zadeve (omejevalni ukrepi) – http://www.mzz.gov.si/si/zunanja_politika/mednarodna_varnost/omejevalni_ukrepi/
- Sveta Evrope - <http://www.coe.int/t/dghl/monitoring/moneyval/>